

Braille

Een meisje leest met haar vingers een boek in brailleschrift.

Voor mensen met gezonde ogen is het heel gewoon dat ze de wereld om zich heen kunnen zien. Maar er zijn ook mensen die niet kunnen zien. De wereld om hen heen is donker. Door een ziekte of door een ongeluk zijn zij blind geworden. Blindheid kan ook erfelijk zijn. Blind zijn is een handicap. Omdat blinden hun ogen moeten missen, gebruiken ze hun oren heel goed. En ook hun neus en handen. Vooral hun vingertoppen zijn heel gevoelig. Blinde mensen kunnen lezen met hun vingers. Daar moeten ze wel heel lang op oefenen, want het is niet gemakkelijk.

Louis Braille werd bijna tweehonderd jaar geleden geboren in een dorpje in de buurt van Parijs. Zijn vader maakte zadels. Zijn werkplaats lag altijd vol gereedschap. Louis speelde er graag. Toen hij drie was, gebeurde er iets vreselijks. Hij stak zichzelf per ongeluk met een priem in zijn oog. Het oog ging ontsteken en Louis werd blind. Eerst aan één oog, maar later aan beide ogen. Toen hij tien was, ging hij naar een blindenschool in Parijs. Daar leerden de blinde kinderen lezen met houten en stoffen letters. Louis vond dat maar onhandig. Er moest een betere manier zijn, dacht hij.

Op een dag kwam er een legerkapitein op bezoek op de blindenschool. Hij had iets bedacht, waardoor soldaten geheime boodschappen naar elkaar konden sturen. Het was een systeem met punten en strepen. Toen Louis daarvan hoorde, werd hij heel blij. Door de punten en strepen op papier een beetje te laten uitsteken, konden blinden ze voelen. Zo zouden ze kunnen leren lezen. Louis Braille werkte het systeem helemaal uit. De strepen liet hij vervallen. Hij maakte een alfabet op basis van een zes ? puntensysteem. Dat alfabet wordt nog steeds over de hele wereld gebruikt. Het heet braille.

Voor veel dingen is het handig als je kunt zien. Maar voor blinde mensen zijn er allerlei trucjes bedacht. Zo zijn er horloges waarop zij kunnen voelen hoe laat het is. Ook aan muntgeld zitten verschillende geribbelde randjes. Een munt van tien eurocent voelt daarom anders dan één van

twintig eurocent. Eurobankbiljetten hebben een eigen formaat. Het briefje van vijf euro is het kleinst, dat van vijfhonderd euro het grootst. Al die dingen leren kinderen op een blindenschool. Ze maken ook regelmatig uitstapjes. Bijvoorbeeld met de trein naar de dierentuin. Zo leren blinde kinderen voelen en ruiken hoe de wereld in elkaar zit.